

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 10.01.2007

Vår ref: 05/568-9 PEW

Deres ref:

Reform av trosopplæringen i Den norske kirke - budsjettforslag 2008 og reformens videreføring etter 2008

Trosopplæringsreformen ble vedtatt av Stortinget i mai 2003. Den vedtatte reformen innledes med et fem-årig forsøks- og utviklingsarbeid som er prosjektorganisert. I tråd med Stortingsvedtaket har det vært drevet et omfattende forsøksarbeid i lokale menigheter. På bakgrunn av erfaringene fra denne innledende fasen skal så reformen utbygges til å omfatte trosopplæringen i alle menigheter i Den norske kirke. 2008 er det avsluttende året i den innledende forsøks- og utviklingsfasen og budsjettet er preget av dette. I NOU 2000:26 var reformen gitt en økonomisk ramme på årlig 550 millioner. Reformen skulle trappes opp til dette nivået med 55 millioner over 10 år. Stortingsmeldingen og Stortingets vedtak gav reformen en ramme på 250 millioner kroner årlig uten å minske det aktivitetsnivået som lå til grunn for beregningene i NOU 2000: 26. I det fjerde året er reformen gitt en ramme på 100 millioner og økningen har vært i underkant av 25 millioner kroner årlig i reformens første fire år. Budsjettforelegget for 2008 tar utgangspunkt i en jevn vekst gjennom den innledende forsøks og utviklingsfasen og justerer økningen for lønns og prisvekst i forhold til 2003 kroner. Kirkerådet foreslår derved at økonomisk ramme for reformen i 2008 blir på 128.500.000 millioner. Dette innebærer en økning på kr 27.500.000.

Den foreslåtte økningen vil særlig knytte seg til følgende innsatsfaktorer:

a. Kompetanse- og Utviklingsarbeid

Gjennom hele reformens innledende fase har det vært gjort sentrale grep for å medvirke til et høyt nivå på faglig bearbeiding av de erfaringene som gjøres lokalt. Som et erfaringsbasert utviklingsprosjekt er et av kvalitetsskjennetegnene at de erfaringer som gjøres lokalt blir systematisert og bearbeidet på en slik måte at det skapes læring både i det lokale forsøket og at erfaringene fornyer forståelsen og tolkningen av det som skjer både lokalt og sentralt. Det avsluttende året blir et viktig år for å oppsummere, bearbeide og videreformidle en fornyet forståelse og praktisering av kirkens trosopplæring. Reformen har blant annet resultert i en omfattende database over lokalmenigheters erfaringer, det er utviklet modeller for faglig bearbeiding av lokale erfaringer gjennom blant annet kompetansenettverk grupper som ledes av ulike forskningsmiljøer osv. Det vil bli utviklet og gjennomført en rekke prosjekter som ledd i denne faglige oppsummeringen med tanke på en faglig forankret fornyelse av kirkens trosopplæring på alle nivåer.

Økonomisk ramme 4 millioner.

b. Nye forsøk i prosjektfasens siste år.

Det legges ikke opp til utlysingsrunder for oppstart av nye forsøk i lokalmenighetene i 2008 budsjettet. Dette er menighetene gjort oppmerksomme på i forbindelse med søknadsrunden i 2007. Derimot vil det være viktig å velge ut et lite antall menigheter, anslagsvis fem til elleve menigheter, som ut fra det planverket som er på høring i 2008 starter en implementering av reformen på bakgrunn av de erfaringene som er skapt gjennom reformens første fire år. Disse vil få en støtte som er dimensjonert ut fra reformens vedtatte økonomiske ramme og vil gi viktige erfaringer for overgangen fra prosjektfase til implementering av reformen i alle menigheter.

Økonomisk ramme 3 millioner

c. Rekruttering

I Stortingets behandling av trosopplæringsreformen ble rekruttering av personell til stillinger innenfor kirkens trosopplæring fokusert som et særlig sårbart område. Det er gjort vesentlige erfaringer med rekruttering til disse stillingene gjennom reformens første år. Det har vært en god rekruttering til stillingene i lokalmenighetene på tross av reformens store omfang. Det vil være viktig for kirken at disse erfaringene blir systematisert og bearbeidet slik at nødvendige rekrutteringstiltak kan forberedes for den krevende overgangen til en fornyet trosopplæring i alle menigheter. Dette innebærer tiltak både for rekruttering til kirkelige grunnutdanninger og til etter- og videreutdanningstilbud. De store omleggingene av skolens læreplaner de siste årene gir også viktige erfaringer for å utvikle modeller og dimensjonerings av disse tiltakene.

Økonomisk ramme 3 millioner.

d. Oppsummeringer av reformens erfaringer og arbeidet med en ny plan for trosopplæring

I reformens forarbeid er det vektlagt at det er i lokalmenighetene at en fornyet trosopplæring skal utvikles og forvaltes. For reformen har dette anliggende vært vektlagt samtidig som det kontinuerlig har vært arbeidet for å medvirke til høy faglighet på dette lokale arbeidet og at erfaringene blir bearbeidet slik at dette kan fornye kirkens trosopplæring som sådan. For implementeringen av denne reformen i alle menigheter legges det i avslutningen av prosjektfasen opp til et systematiserende arbeid av erfaringene med tanke på et fornyet planverk for kirkens trosopplæring. Det legges opp til at Kirkemøtet i 2008 vil arbeide med utkastet til en ny plan for kirkens trosopplæring som er preget av den grunntenkning som er uttrykt i vedtakene av trosopplæringsreformen og av menighetenes erfaringer gjennom prosjektfasen.

Økonomisk ramme 2 millioner.

e. Informasjon og involvering.

Mer enn 80% av alle norske menigheter har arbeidet med reformens utfordringer gjennom utvikling av prosjektsøknader osv. Utålmodigheten er stor og behovet enda større for å utvikle tiltak som engasjerer og utfordrer alle menigheter til forberedelse og utvikling av en fornyet trosopplæring. Det vil bli utviklet en serie tiltak med lokale, regionale og nasjonale perspektiv for å videreutvikle den brede involveringen for en fornyet trosopplæring. Reformens målgruppe er alle døpte mellom 0 og 18 år (ca 858 000), samt deres foreldre og faddere. Dette gjør reformen til en av de mest omfattende kommunikasjonsutfordringer i

vårt samfunn.

Reformen er gitt et 10 årsperspektiv for gjennomføring i alle menigheter. Ti år er svært lang tid i forhold til tilsvarende reformer innen, for eksempel, skolen. Den drahjelp man får av å implementere pedagogiske reformer over kort tid gjennom fokus og felles innsats må for trosopplæringsreformen kompenseres i overgangen mellom prosjektfase og drift. Denne involvering av alle menigheter blir koordinert med arbeidet med oppsummering av reformen, med forberedelse av en ny plan for kirkens trosopplæring osv.
Økonomisk ramme 9 millioner.

f. Materiell utvikling

På bakgrunn av forsøks- og utviklingsarbeidet er det allerede igangsatt en rekke prosjekter med materiell utvikling. Dette gjelder både bokproduksjoner, metodemateriell og IKT prosjekter. Koordinert med systematiseringene av menighetenes erfaringer, forskningsresultater og planarbeidet vil flere slike prosesser bli initiert. Særlig innebærer IKT både muligheter og utfordringer som krever et sterkt fokus mot slutten av planperioden.
Økonomisk ramme 4 millioner.

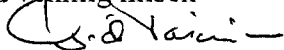
g. Lønns og prisjusteringer av prosjekter igangsatt i perioden 2004-2007

Reformens kjennetegn og hovedprofil er det forsøks og utviklingsarbeidet som drives i lokale menigheter. Den støtten som gis lokalt går til stillinger og drift av en fornyet trosopplæring. I kontraktene med lokalmenighetene er disse overføringene indeksregulert i forhold til lønns- og prisvekst. Sammen med nødvendige justeringer for enkelte av de små forsøkene innbegærer dette for 2008 omkring 2,5 millioner.
Økonomisk ramme 2,5 millioner.

Videreføring av reformen etter 2008.

Vi viser til brev fra departementet av 6. desember 2006 om reformens videreføring etter 2008. Det har vært sentralt for Kirkerådets ledelse av reformen å gjøre et forsøks- og utviklingsarbeid med tanke på reformens videreutvikling. De problemstillinger som departementet trekker opp i sitt brev er sentrale og har allerede preget Styringsgruppas planlegging av siste halvdel av den prosjektorganiserte fasen. Det har samtidig vært viktig at reformens videreutvikling må reelt preges av de erfaringer som gjøres av prosjektmenighetene. Første mars får Styringsgruppa inn årsrapportene for 2006 som gir et omfattende og et nødvendig grunnlag fra det andre året med helårsvirkning i prosjektmenighetene. På denne bakgrunn ønsker Kirkerådet å komme tilbake til drøftinger med departementet våren 2007 for å gå gjennom de komplekse utfordringene som reformen reiser.

Med vennlig hilsen

for Jahn-Oluf Skonnord
Avdlingsdirektør

Paul Erik Wirgenes
prosjektleder